

Erfgoedsector: nog veel werk te verrichten

De erfgoedsector heeft een imago probleem. De meeste mensen vinden de sector traditioneel en elitair. Tijdens de opening van de tentoonstelling *Amsterdam & de Oranjes* in het Amsterdams Historisch Museum werd dat beeld weer eens bevestigd. Zonder de aanwezigheid van John Leerdam was het plaatje van 'wit en op leeftijd' compleet geweest. Dit voorbeeld is exemplarisch. Kijkend naar matches bij atana blijkt ook hoezeer de musea en erfgoedinstellingen achterblijven bij de rest.

In 2006 en 2007 springen de theatersector en de festivals er in positieve zin uit met respectievelijk 28 en 18 procent van het totaal aantal bestuursplaatsingen. De sectoren beeldende kunst en musea en erfgoed scoren het laagst met achtereenvolgens 2 en 5 procent. Daar valt nog veel werk te verrichten.

Uit onderzoek in 2007 van het Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven blijkt

dat bijna een derde van de erfgoedinstellingen niets doet om culturele diversiteit te bevorderen. Dit zijn vaak kleinere instellingen, maar toch. De overige erfgoedinstellingen zeggen er wel wat aan te doen in de vorm van activiteiten, het op- of uitbouwen van een collectie of het afstemmen van het beleid op specifieke interculturele doelgroepen. Het aanstellen van bestuursleden met een dubbele culturele achtergrond wordt niet of nauwelijks genoemd.

Vanaf de oprichting in 2007 heeft Erfgoed Nederland diversiteit als speerpunt in hun beleid opgenomen. Ze timmeren hiermee flink aan de weg. Kort geleden organiseerde Erfgoed Nederland samen met de Mondriaanstichting een debat over dit thema, met Paul Scheffer als belangrijkste spreker. Die benadrukte hoezeer burgerschap altijd een historisch dimensie zal mee hebben en hoe belangrijk het

Koningin Beatrix door Andy Warhol

is migranten – ook tweede, derde en verdere generaties te trekken in het collectieve geheugen. Daar hoort het koningshuis tenslotte ook bij. De tentoonstelling over de *Oranjes* in het Amsterdams Historisch laat zien hoe het koningshuis, met succes, haar kopstukken altijd uit het buitenland heeft gehaald. Daar wordt de kracht van buiten op geen enkele manier geschuwd.

Who's afraid of red, yellow and black?

Richard Hermans, directeur Erfgoed Nederland over bestuurlijke diversiteit in de erfgoedsector

18 maart Atana Sociëteit in Arti

Diversiteit Tilburg

De gemeente Tilburg voert een actief integratiebeleid. De gemeente zoekt naar verschillende manieren om de integratie en participatie van nieuwe Nederlanders te bevorderen. Ook op bestuurlijk niveau is een inhaalslag nodig, aldus de gemeente. Besturen en directies moeten gestimuleerd worden met hun tijd mee te gaan om maatschappelijke

voorzieningen voor iedereen aantrekkelijk en toegankelijk te maken, voor allochtoon en autochtoon. Niet alleen in de uitvoering, maar juist daar waar de beslissingen vallen: binnen de besturen. Voor de ontwikkeling van een programma bestuurlijke diversiteit is ondersteuning van atana gevraagd. Er is een vooronderzoek gedaan dat ertoe geleid heeft dat een programma zal worden ontwikkeld voor de sectoren cultuur en onderwijs.

Atana moet door

Acht jaar atana – we kunnen het zelf bijna niet geloven. We zijn van een krijsende baby via de puberjaren in het volwassen stadium geraakt. Vlees op de botten, maar ook al een randje vet als we niet uitkijken. Volwassenen – je moet er toch niet aan denken. Het is dan heel aantrekkelijk, een gouden toekomst achter je te laten en te sterven als een immer jeugdige belofte. Kort beweend en snel vergeten.

En laten we eerlijk zijn – het was de afgelopen jaren niet altijd een genoegen om voortrekker te zijn van het debat over diversiteit. Om nog maar te zwijgen van het door ons omarmde idee van een pluriforme, multiculturele samenleving. Net als zusterinstelling Netwerk CS hebben wij serieus een eervolle exit strategie overwogen. Het blijft maar *frapper toujours* met die diversiteit, het blijft maar geduldig zoeken, selecteren, opleiden, schaven, matchen – en dan weer opnieuw. Een voor een, stuk voor stuk. Waarom zouden we eigenlijk? Laat ze het een keer zelf uitzoeken! Toch hebben wij die conclusie niet getrokken en hebben we voor de nieuwe cultuurnotaperiode een aanvraag ingediend. Ondanks de toe te juichen inspanningen bij met name de landelijke fondsen laat de cultuursector nog steeds grote lacunes zien op het gebied van de diversiteit.

Atana moet door. Er is domweg behoefte aan nieuwe mensen met nieuwe netwerken. Die zijn er volop, met name in het MKB, de financiële sector en de vrije beroepen. We zouden wel gek zijn die professionals niet de cultuursector binnen te halen – gewoon als een niet te missen kans. Als welbegrepen eigenbelang van de sector zelf. Met een *installed base* van 250 deelnemers die we door en door kennen hebben we alle stormen doorstaan, simpelweg door consequent vast te houden aan waar we goed in zijn: praktische en uitvoerbare diversiteit op basis van kwaliteit en kennis van zaken. We zijn voor hen en voor vele anderen een dak boven het hoofd waar het pannetje van de diversiteit altijd op de brander staat.

Matches 2008

Over het geheel genomen – met in totaal 280 matches in de cultuursector – wordt het resultaat van het atana programma steeds duidelijker zichtbaar. Een mooie illustratie daarvan is de toename van het aantal atana leden op het jaarlijkse Amsterdamse cultuurbal waar cultureel Nederland graag haar gezicht laat zien. In 2005 zagen we daar naast de vele *usual suspects* vier leden van atana. In 2006 waren we met zijn zessen, en in 2007 maar liefst met negentien. Kwestie van volhouden dus.

Sociëteit in Arti

18 maart 2008 – Erfgoed Nederland
Bestuurlijke Diversiteit in de Erfgoedsector

17 juni 2008 – Atana Staatsieportret
Komt allen!

20.00 uur – Arti et Amicitiae
Rokin 112 Amsterdam

Matches 2008 (stand 15/03)

Artisjok 020
De Brandstichting
Kalebas
Rode Loper
Roots & Routes
NMI
In procedure:
Wereldkinderfestival
Music Mayday
Monique Duurvoort Dance
Nederlands Vocaal Laboratorium
Munganga
Solid Ground Movement
Jeugdtheaterschool ZO
Ostadetheater
Stichting Kunstzinnige Vorming
Rotterdam
Voices of the City
Hope Box
Culturalis
Don't Hit Mama
WGNRR
Amsterdam FM

In 2008 is de matching alweer in volle gang. Vijf matches zijn afgerond en bij veertien organisaties is de matching in procedure.

Themabijeenkomsten

Op 27 maart vindt de themabijeenkomst Beoordeling Balansen, Begrotingen en Beleidsplannen plaats aan de Amstel 82 in Amsterdam.

Hij zal worden gegeven door Roy Budjhawan, manager bij de ING Bank (foto).

Aan de hand van theorie en praktijk gaan we dieper in op de verschillende financiële aspecten van het besturen. Er zijn nog enkele plekken beschikbaar.

Op 22 mei vindt de themabijeenkomst plaats over de juridische aspecten van besturen.

Over Atana

Nederland is veranderd, voorgoed. Andere mensen, andere culturen, nieuwe vraagstukken, nieuwe oplossingen. Er zijn mensen nodig die daaraan kunnen bouwen. Als toezichthouder, als bestuurder, als adviseur.

Juist op die mensen richt atana zich. Op de bruggenbouwers van de toekomst. Atana biedt daartoe een unieke combinatie van een trainingsprogramma, een matchmaker en een netwerk.

Interesse? Bel atana 020 – 514 13 80